

SZAKIRODALOM

Csikov, Ja. :

A szerfakihozatal fokozásának útjai

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja XIX. pártkongresszusának a népgazdaság 1951—1955. évi fejlesztésére vonatkozó utasítás tervezet szellemében megfelelően az erdőiparnak az öt év alatt a szerfakihozatalt 56%-kal növelni, az ipari termékek önköltségét pedig 25%-kal csökkenteni kell.

Az erdőiparnak korlátlan lehetőségei vannak a szerfakihozatal növelése terén. Például a gömbfafűrészelés során a nyersanyagnak mintegy 15% széldezka és lé, amit eddig tüzelőnek használtak fel, holott ezek lekérgezve eredményesen alkalmazhatók lennének papírfá nyersanyagként a cellulóze-papírgyártásban, valamint szigetelőelemeknek. A széldezskák és lécek kérgezését a gömbfa kérgezésével együtt célszerű végezni, szállítás pedig daraboltan ajánlatos.

A fennálló szabályok értelmében a talpfát antiszeptikumokkal telítve helyezik a pályatestre. Ez lehetővé teszi, hogy talpfának olyan fajokot használjunk fel, amelyeket korábban a gombabetegségekkel szemben kis ellenállásuk miatt nem lehetett alkalmazni. Ilyen a nyír, amely mechanikai tulajdonságai tekintetében az erdei és lúcfenyőt meghaladja, azonban biológiai ellenállása kevés. Még kisebb a bükk biológiai ellenállása. Amikor azonban antiszeptikumokkal telített bükk-talpa tartósságát vizsgálták, megállapították, hogy tartóssága kétszeresen meghaladja az erdei fenyő talpfák tartósságát. Az erdei fenyő talpfák egy részének nyírből készült talpfákkal történő felcserélésének lehetősége még kihasználatlan.

(*Lesznaja promislenoszt, Moszkva, 1952. aug.*)

Gordejev, A. V. :

Nagy gyantahozamú fafajok

A krimi fenyő (*Pinus pallasiana* Lamb) mind természetes, mind mesterséges előfordulásai határain belül nagy gyantahozamú, az erdei fenyő gyantahozamát 1,5—3-szorosan meghaladó faj. Nagy gyantahozama már fiatal korban megnyilvánul és egész idős koráig megmarad. Észszerű kihasználás esetén 40—50 éves természetes állományokban egy hektáron 700—1000 kg jóminőségű gyantát hoz, ugyanakkor az erdei fenyő erőteljes kihasználás esetén egy hektáron átlag 150—200 kg-ot ad.

A kis vastagságú krimi fenyő törzsek már kifizetődő gyantahozamot adnak, ami lehetővé teszi a fiatal állományoknak életerejük gyengítése nélküli megcsapolását. A második és harmadik évben a krimi fenyő gyantahozamát 60%-kal tudja növelni.

A krimi fenyő gyantája terpentinolajban gazdag (21—32%). Terpentinolajtartalma a gyűjtés idejétől (nyár, ősz) függ. A krimi fenyő

a Szovjetunió európai része sztyeppézetének homoktalajain tömeges telepítésre alkalmas.

A feketefenyőnek (*P. austriaca* Höll.) szintén nagy gyantatermőképessége van. Egyes feketefenyőfák a voronyezsi területen különösen nagy a gyantahozama, 40 éves korban egy idény alatt mintegy 4,5 kg gyantát adnak keskeny gyantacsapokon át. A feketefenyő gyantája 21—25% terpentinolajat tartalmaz.

A feketefenyő fagyállóbb, mint a krimi fenyő, ezért a Szovjet európai része erdősztyepp övezetében javasolható tömeges telepítésre.

A voronyezsi és rosztovi területeken az erdei fenyő szokatlanul nagy gyantatermelőképességéről tett tanúságot. Ez feltételezni engedi, hogy az erdei fenyőnek nagy gyantahozamú ökotípusai vannak.

(*Lesznoje Mozjajisztvo, Moszkva, 1952. 7. sz.*)

Pancer, A.:

A csörlős közelítés fejlődésének távlatai

A Szovjetunió erdőipari minisztériumának Központi Géptervező Hivatala jelenleg új csörlők szerkesztésén dolgozik. Ennek kapcsán a Hivatal megállapította, hogy míg 1950-ben a TL-3 csörlők évi teljesítménye a KT-12 traktorok teljesítményénél 902 m³-rel volt kevesebb, 1951-ben a TL-3 csörlők 283 m³-rel több fát közelítettek, mint a KT-12-es traktorok. Megállapították azt is, hogy a csörlők karbantartása olcsóbb, mint a traktoroké és hogy a csörlők önköltsége általában azonos a traktorok önköltségével.

A csörlők elmozdított talajokon és hegyvidékeken nélkülözhetetlenek, míg a traktorok inkább sík terepen alkalmazhatók.

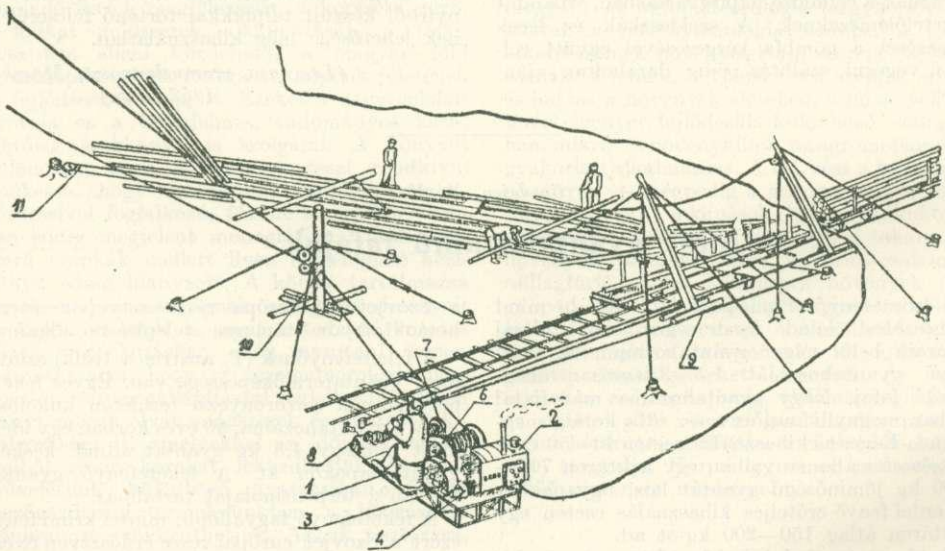
A Hivatal 1951—1952. években többek között kipróbálta a 350 m távolságból közelítő L-3, a kétdobos, 500 m távolságból közelítő L-8 és a végtelen kötélű, 6 tonna vonóerejű L-15 típusú csörlőket.

A kísérletek alapján megállapították, hogy a jövő közelítő csörlőjének agregát-típusának

kell lennie, ami lehetővé teszi a vágásterületen és a felső rakodón az összes főbb munkamenetek komplex gépesítését.

A Központi Géptervező Hivatal a következő csörlő-agregátort tervezi: 1. Vontatóereje kis választékra az első meneten 6 tonna, a következőn 3 tonna, nagy választékra 10, illetve 5 tonna legyen. 2. A működő csörlő drótkötélnek kapacitása 500 m, a kihasználatlan csörlőé 1.100 m legyen. 3. Az üzemben levő kötél mozgásának gyorsasága percnként 0,35—0,8 m, a kihasználatlan kötél 0,7—2,0 m. A gyorsaság szabályozása reduktor-variátorral történik. A csörlőt mozgásba Diesel-motor hozza. A csörlőt a megterhelt dob távolságának beállítására megfelelő szerkezettel látják el. Az egész agregát súlya kb. 5 tonna lesz. A csörlő-agregát teljesítménye kis választékra legalább 50 m³ lesz, a közelítést és a rakodást is beleértve. A kiszolgáló brigádhoz 6—7 ember szükséges.

(Lesznaja promuslennoszt,
Moszkva, 1952. aug.)

(Csörlős közelítés.)

1. Közelítő csörlő-agregát. 2. A csörlő motorja. 3. Átvitel a reduktortól a villanygenerátorhoz. 4. Villanygenerátor a villanyfűrészek táplálásához. 5. Főfűrészkábel. 6. Tehercsörlő. 7. Szabad csörlő. 8. Kisegítő csörlők a szállfák megfordításához és felterheléséhez. 9. Gépek a szállfák felterheléséhez. 10. Irányító blokkok árbova. 11. Drótkötélszíja a szállfáknak a rakodóra fordításához és áttolásához.